

het vaandel hebben staan – het aan hun jongste klantjes kunnen aanbieden. Dat mes snijdt aan twee kanten. De ondertitel van het boek luidt immers: 'Een vrolijk boek voor kinderen waarmee zij hun ouders kunnen leren wat gezond eten is!'

Jaap van Binsbergen

Gezond arbeidsbeleid

Jan Plug. *Gezond arbeidsbeleid. Een integrale benadering van verzuimpreventie en re-integratiemogelijkheden*. Soest: Nelissen, 2006. 239 pagina's, € 31,50. ISBN 9044-17279.

Zoals de ondertitel al zegt, gaat dit boek over een integrale benadering van verzuimpreventie en over reïntegratiemogelijkheden. Jan Plug, een pedagoog met een lange ervaring in diverse personeelsfuncties, beschrijft in dit boek de achtergronden van arbeidsconflicten. Gemiddeld komen huisartsen deze met het eigen personeel weinig tegen, maar ze krijgen er wel mee te maken wanneer patiënten arbeidsongeschikt zijn. Plug gaat uitgebreid in op factoren en omstandigheden die van invloed zijn op de relatie tussen arbeid en gezondheid. In een model, waarbij gekeken wordt naar de balans tussen belasting en belastbaarheid, worden verschillende factoren die hier op inwerken, tegen het licht gehouden. Zo zijn aparte hoofdstukken gewijd aan opvattingen over arbeid, aan de evolutie, de medische wetenschap en de ergonomie, de psychologie en aan organisatiesociologie. Ook technologische ontwikkelingen, economische ontwikkelingen en arbeidsverhoudingen komen afzonderlijk voor het voetlicht, net als de wet- en regelgeving. Deze factoren worden toegelicht met een praktijkvoorbeeld, waarin het belang van een goed arbeidsbeleid zichtbaar wordt. De laatste drie hoofdstukken gaan over de kwaliteit van arbeid, over verzuimpreventie en over reïntegratie. *Gezond arbeidsbeleid* besluit met een overzicht van de vele functionarissen en instellingen die actief zijn op dit terrein en een lijst van relevante websites.

In het boek zijn veel intermezzo's als illustraties opgenomen. Denk hierbij aan

citaten, krantenknipsels en persberichten. Deze verhelderen de problematiek en verlevendigen de tekst.

Gezond arbeidsbeleid richt zich vooral op personeelsfunctionarissen, managers en wellicht ook op bestuurders die hun kennis op dit gebied willen verdiepen. Hoewel huisartsen geleidelijk aan meer personeelsleden in dienst hebben, schiet het voor de meeste huisartsen toch zijn doel voorbij. Voor de liefhebbers dus.

Fred Dijkers

Alles over depressie

Paul Wisman. *Circus depressie. Alles over depressie. Oorzaken, behandeling, vragen & antwoorden*. Wormer: Inmerc, 2006. 127 pagina's, € 14,95. ISBN 10-90-6611-943-8.

Dit populair-wetenschappelijke boekje is bedoeld als voorlichting voor een breed publiek. De intrigerende titel: 'Circus depressie' wordt toegelicht in de inleiding van amper twee bladzijden. De auteur beschrijft depressie daarin als een circus dat ongevraagd zijn tenten bij u in de buurt heeft opgezet. En u wordt 'uitgenodigd' een act ten beste te geven. Er is helaas geen ontkomen aan ... Hoewel Wisman er verder in het boek blijk van geeft dol te zijn op beeldspraak, komt die van het circus niet meer terug.

Wisman schrijft vlot, helder en aardig. Hij komt over als een innemende dokter. Hij behandelt allerlei wetenswaardigheden over depressie, van genetica tot epidemiologie en van diagnostiek tot behandeling. Alles wordt evenwichtig behandeld in overeenstemming met hedendaagse ideeën over depressie. Daarbij kan ik mij niet aan de indruk onttrekken dat de schrijver vooral is uitgegaan van wat hij zelf interessant vindt en minder duidelijk voor ogen had welke informatiebehoefte zijn publiek zou hebben. Waarom zouden mensen die zelf een depressie hebben (gehad) of mensen uit hun omgeving nou willen weten hoe het met de 'emotionele hersengebieden' zit, of met de zogenaamde specifieke therapiefactoren, om een paar voorbeelden te noemen.

Voor huisartsen bevat het boekje weinig of geen nieuws. Voor uw patiënten bevat het mogelijk te veel informatie maar u hoeft het daarom nog niet af te raden. Er staat geen onzin in.

Berend Terluin

Neurologie en literatuur

Joost Haan, Frans Meulenberg, Henk Maassen, redactie. *Tante krijgt een zenuwtoeval! en andere essays over neurologie en literatuur*. Overveen: Belvédère. 276 pagina's, € 22,50. ISBN 978-90-73459-33-5.

In dit boek schrijven artsen, merendeels neurologen, elk over een favoriet boek dat een duidelijk raakvlak met hun vak heeft. Het enthousiasme spat eraf. Het is onmogelijk een recensie te schrijven over 35 essays. Ik licht er daarom 2 uit.

Henk Maassen schrijft een lyrisch stuk over Ian McEwans roman *Saturday*, waarin een neurochirurg een autobotsing heeft met een jonge crimineel die lijdt aan de ziekte van Huntington. Dit voorval veroorzaakt een keten van gebeurtenissen met een dramatisch einde. De bespreking trekt ons langzaam het boek in, zoals we in het boek langzaam in het hoofd van de neurochirurg betrokken worden. Lezen dat boek, dacht ik, na het stuk van Henk Maassen gelezen te hebben. Ik kan u inmiddels het boek van McEwan aanraden.

Axel Wintzen licht uit het gedicht *Erkönig* van Goethe hoe het is om een delier te hebben, dingen te zien die je anders nooit ziet. Hoe eng dat is en dat dit doodenge ook het laatste is wat je meemaakt. Uit de boeken die geschreven zijn door en voor dokters kan je dit niet zo halen. Daar heb je een groot dichter voor nodig.

Dat lijkt mij ook het nut van dit boek. Het wijst artsen en andere geïnteresseerden op literatuur die de belevingskant van de patiënt verwoordt. Veel artsen die ik ontmoet heb waren daarin geïnteresseerd. Zij kunnen via dit boek nieuwe impulsen krijgen om hun boekenkast verder te vullen. De inleiding besluit niet voor niets met een citaat uit *Saturday* van Ian McEwan: 'De zee van zenuwellige is uitgestrekt en diep...'

B. Themans